

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 202

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 1 martie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE		
161.	— Decret privind înaintarea în gradul de general-maior cu două stele, la trecerea în rezervă, a unui general de brigadă cu o stea din Serviciul Român de Informații	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 853 din 26 noiembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 și art. 43 din Codul penal și ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	2-6
	Decizia nr. 869 din 26 noiembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	7-11
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
66.	— Hotărâre privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 906/2020 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ....	12-13
67.	— Hotărâre privind stabilirea sectoarelor, culturilor și speciilor de animale pentru care se acordă sprijin cuplat în anii 2021 și 2022.....	14
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
176.	— Decizie privind eliberarea doamnei Maria Mădălina Turza din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții	15
177.	— Decizie privind numirea doamnei Florica Cherecheș în funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții	15
178.	— Decizie privind numirea doamnei Maria Mădălina Turza în funcția de consilier de stat în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului	16

DECRETE**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****DECRET****privind înaintarea în gradul de general-maior cu două stele,
la trecerea în rezervă, a unui general de brigadă cu o stea
din Serviciul Român de Informații**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 13/2021,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul general de brigadă cu o stea Anghel *Constantin* Daniel se înaintează în gradul de general-maior cu două stele și trece în rezervă cu noul grad.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 1 martie 2021.
Nr. 161.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 853**

din 26 noiembrie 2020

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 și art. 43
din Codul penal și ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare
a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 și art. 43 din Codul penal și ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, excepție ridicată de Adrian

Lazăr (fost Marin Botez) în Dosarul nr. 3.605/103/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.930D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra notelor scrise depuse la dosar de către autorul excepției, prin care se solicită admiterea acesteia.

3. Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Invocă Decizia nr. 286 din 9 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 30 iunie 2020, Decizia nr. 697 din 8 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 21 februarie 2019, Decizia nr. 740 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 21 martie 2018, și Decizia nr. 859 din 18 decembrie 2018, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 94 din 6 februarie 2019. Apreciază că nu au intervenit elemente noi, care să determine reconsiderarea jurisprudenței amintite anterior.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 17 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.605/103/2013, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 și art. 43 din Codul penal și ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal**, excepție ridicată de Adrian Lazăr (fost Marin Botez) cu ocazia soluționării unui recurs în casație.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia apreciază că art. 10 din Legea nr. 187/2012 încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2), în măsura în care se aplică în cazul unor pedepse stabilite anterior pentru mai multe infracțiuni concurente, contopite în temeiul art. 34 din Codul penal din 1969. Prin soluția legislativă prevăzută de art. 10 din Legea nr. 187/2012, legiuitorul a impus aplicarea tratamentului sancționator al pluralității, potrivit legii penale noi, mai severe, ceea ce reprezintă o evidentă încălcare a principiului constituțional al aplicării legii penale mai favorabile. Invocă Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014. Apreciază că din analiza conținutului art. 10 din Legea nr. 87/2012 rezultă că suntem în prezența unei reglementări care combină prevederi din Codul penal anterior cu cele ale noului Cod penal. Susține că dispozițiile criticate contravin și prevederilor art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Așadar, modificarea pedepselor și a tratamentului sancționator în cazul concursului de infracțiuni, ca urmare a unei intervenții legislative ulterioare săvârșirii faptei, echivalează cu aplicarea retroactivă a legii penale și încălcarea cerințelor de previzibilitate și accesibilitate consacrate de art. 7 din Convenție.

6. În ceea ce privește dispozițiile art. 39 din Codul penal, apreciază că acestea încalcă prevederile art. 1 alin. (5) și ale art. 53 alin. (2) din Constituție. Susține că judecătorul este lipsit de dreptul și obligația de a proceda la proporționalizarea judiciară a pedepsei rezultate, ceea ce încalcă principiul constituțional al individualizării sancțiunilor de drept penal. În cazul concursului de infracțiuni, după prima etapă, în care judecătorul individualizează pedeapsa pentru fiecare infracțiune concurentă, în cea de-a doua etapă, în care trebuie să se proporționalizeze pedeapsa rezultantă, judecătorul devine un simplu instrument, aplicând un spor prestabilit, obligatoriu, egal cu o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite în prima etapă. Or, acest lucru contravine principiului general al separației puterilor în stat, reprezentând o imixtiune a puterii legislative în domeniul celei judecătorești. În final, apreciază că dispozițiile art. 43 din Codul penal încalcă prevederile art. 1 alin. (5) și art. 15 alin. (2) din Constituție, fiind aplicabile aceleași considerente ca în cazul celorlalte dispoziții criticate.

7. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 reglementează tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni care și-a desăvârșit configurația prin comiterea ultimei infracțiuni sub legea nouă, așa încât pedeapsa rezultantă urmează a se aplica potrivit principiului „legii mai conforme cu interesele apărării sociale”, care este legea nouă.

8. Curtea Constituțională a statuat că, dacă cel puțin una dintre infracțiunile concurente a fost comisă după intrarea în vigoare a noului Cod penal, se va aplica legea penală mai favorabilă numai la individualizarea pedepsei pentru infracțiunile comise sub legea veche, iar tratamentul sancționator al concursului va fi, în mod obligatoriu, cel prevăzut de noul Cod penal, chiar dacă este mai sever, deoarece sub imperiul acestuia s-a desăvârșit configurația concursului. În același timp,

inculpatul nu poate susține că la momentul comiterii faptei nu ar fi putut avea în vedere noile dispoziții de lege, așa încât nu se poate vorbi de o încălcare a dispozițiilor art. 7 din Convenție din perspectiva îndeplinirii condițiilor de previzibilitate și accesibilitate.

9. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 din Codul penal, apreciază că, în cazul unei pluralități de infracțiuni, opțiunea legiuitorului de a reglementa un spor de pedeapsă fracțional din suma celorlalte pedepse stabilite este pe deplin justificată, având în vedere, pe de o parte, ansamblul infracțional comis de făptuitor, în raport cu care pedeapsa de bază ar fi insuficientă, iar, pe de altă parte, prin sporul aplicat, reprezentând un minim de echivalent al celorlalte pedepse care nu se mai execută ca urmare a cumulului juridic, s-ar obține un quantum de pedeapsă echitabil față de pluralitatea de fapte.

10. Pentru aplicarea sancțiunii în cazul concursului de infracțiuni, legiuitorul a adoptat sistemul cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, acesta fiind mai conform cu nevoile de apărare a societății față de fenomenul infracțional deoarece înăsprește în mod obligatoriu pedeapsa aplicată pentru concursul de infracțiuni.

11. Referitor la dispozițiile art. 43 din Codul penal, instanța judecătorească apreciază că nu poate fi pusă în discuție problema aplicării legii penale mai favorabile în ceea ce privește tratamentul sancționator al recidivei, întrucât noua faptă a fost comisă sub imperiul legii noi care reglementează cu privire la aceste instituții. Face referire la Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014. Mai mult, în materie penală, cu excepția legii penale mai favorabile, care este privită ca interzicând o *lex tertia*, legea nouă este aplicabilă de îndată tuturor situațiilor ce se vor construi, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de raporturile juridice nou-create. De aceea, inculpatul care a înțeles să încalce legea nouă prin săvârșirea de noi infracțiuni s-a expus consecințelor care derivă din acest fapt, așa încât aplicarea dispozițiilor legii noi în privința recidivei sau a pluralității intermediere era previzibilă pentru acesta.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de către autorul excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 39 și art. 43 din Codul penal și ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal. Legea nr. 187/2012 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 39 din Codul penal: „(1) *În caz de concurs de infracțiuni, se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte și se aplică pedeapsa, după cum urmează:*

a) *când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detențiunii pe viață;*

b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii;

e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c).

(2) Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.”;

— Art. 43 din Codul penal: „(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condițiile alin. (1) și alin. (2) s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracțiunea săvârșită în stare de recidivă este detențiunea pe viață, se va executa pedeapsa detențiunii pe viață.

(5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate.

(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracțiune și mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanța aplică dispozițiile alin. (1)–(5).

(7) Dispozițiile alin. (6) se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.”;

— Art. 10 din Legea nr. 187/2012: „Tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă.”

16. Autorul excepției susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale, art. 1 alin. (5) referitor la criteriile de claritate și previzibilitate ale legii, art. 15 alin. (2) referitor la aplicarea legii penale mai favorabile și art. 53 alin. (2) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Curtea reține

că s-a pronunțat asupra acestor dispoziții dintr-o perspectivă identică, de exemplu, prin Decizia nr. 286 din 9 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 30 iunie 2020, Decizia nr. 697 din 8 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 21 februarie 2019, Decizia nr. 859 din 18 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 94 din 6 februarie 2019, Decizia nr. 740 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 21 martie 2018.

18. Cu acele prilejuri, Curtea a reținut că, în baza dispozițiilor criticate, tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă. Cu alte cuvinte, dacă cel puțin una dintre infracțiunile concurente a fost comisă după intrarea în vigoare a noului Cod penal, se va aplica legea penală mai favorabilă numai la individualizarea pedepsei pentru infracțiunile comise sub legea veche, iar tratamentul sancționator al concursului va fi, în mod obligatoriu, cel prevăzut de noul Cod penal, chiar dacă este mai sever, deoarece sub imperiul acestuia s-a desăvârșit configurația concursului. Curtea a reținut că, prin reglementarea art. 10 din Legea nr. 187/2012, legiuitorul a urmărit să evite controversele doctrinare apărute în momentul intrării în vigoare a Codului penal din 1969, așa încât a consacrat explicit soluția majoritară conturată în practica acelei perioade, conform căreia tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă. Din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 ar rezulta că tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni s-ar putea aplica potrivit Codului penal din 1969 sau noului Cod penal atunci când toate infracțiunile din structura pluralității au fost comise sub imperiul Codului penal din 1969. Cu alte cuvinte, s-ar putea susține că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 consacră, implicit, teza aplicării legii penale mai favorabile în funcție de instituții autonome. În această ipoteză, jurisprudența apărută după intrarea în vigoare a noului Cod penal a fost majoritară în a considera concursul de infracțiuni o instituție autonomă. Legea penală mai favorabilă se determină prin raportare la fiecare instituție care se aplică în mod autonom, astfel că, dacă încadrarea faptei s-a făcut după una dintre legi, care este mai favorabilă, aceasta nu exclude aplicarea dispozițiilor din cealaltă lege cu privire la recidivă sau la concursul de infracțiuni, dacă acestea sunt mai favorabile. S-a arătat că, de pildă, concursul de infracțiuni face parte dintre acele instituții juridico-penale (ca prescripția, suspendarea executării pedepsei etc.) ale căror reguli se aplică, în cazul succesiunii de legi penale în timp, în mod autonom, independent de încadrarea juridică a faptelor după legea nouă sau după cea anterioară. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, s-a statuat însă că „dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile”, așa încât determinarea legii penale mai favorabile în cazul concursului de infracțiuni va depinde de încadrarea juridică dată infracțiunilor concurente. Potrivit considerentelor Deciziei nr. 265 din 6 mai 2014, rațiunea pentru care, în esență, s-a apreciat că doar aplicarea globală a legii penale mai favorabile este constituțională — deoarece, în caz contrar, „prin combinarea dispozițiilor penale din mai multe legi succesive se creează, pe cale judiciară, o a treia lege care neagă rațiunea de politică penală concepută de legiuitor” —, este aceea că, „în activitatea de interpretare a legii, judecătorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără a avea competența de a legifera, prin substituirea autorității competente în acest domeniu”. Crearea unei *lex tertia* de către judecător în

aplicarea legii a determinat Curtea să statueze asupra imposibilității de a aplica legea penală pe instituții autonome, împiedicând astfel judecătorul să intre în sfera de atribuții a puterii legislative.

19. Totodată, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 822 din 3 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 18 februarie 2016, că, aparent, art. 10 din Legea nr. 187/2012 instituie, prin voința legiuitorului, o *lex tertia*, permițând, în privința tratamentului sancționator al pluralității de infracțiuni, aplicarea unei alte legi decât cele aplicate pentru majoritatea infracțiunilor componente ale pluralității. Curtea a constatat însă că art. 10 din Legea nr. 187/2012 reglementează tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni care și-a desăvârșit configurația prin comiterea ultimei infracțiuni sub legea nouă, așa încât pedeapsa rezultantă urmează să se aplice potrivit principiului „legii mai conforme cu interesele apărării sociale” care este legea nouă. Curtea a reținut că stabilirea limitelor apărării sociale este atributul exclusiv al legiuitorului, conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzut la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. De altfel, Curtea a constatat că, în aplicarea pedepsei rezultante, în ipoteza reglementată de art. 10 din Legea nr. 187/2012, nu se poate reține existența unei succesiuni de legi penale, momentul în raport cu care se apreciază aplicarea legii penale în timp fiind cel al realizării integrale, al definitivării concursului real de infracțiuni. În aceste condiții, este obligatorie aplicarea legii noi tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni, așadar, doar atunci când cel puțin una dintre infracțiunile concurente a fost săvârșită după intrarea în vigoare a noii legi, nefiind obligatorie aplicarea legii noi atunci când toate faptele sunt comise sub legea veche, dar judecarea lor are loc sub legea nouă, în această din urmă ipoteză urmând să se aplice cele statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014. Curtea a reținut că inculpatul, prin săvârșirea unei infracțiuni și sub imperiul legii noi, a înțeles să o încalce și pe aceasta, expunându-se consecințelor care derivă din acest fapt, așa încât aplicarea dispozițiilor legii noi în privința concursului, în ipoteza săvârșirii unei infracțiuni sub legea nouă, era previzibilă pentru inculpat. În aceste condiții, Curtea a constatat că este pe deplin justificată opțiunea legiuitorului de a reglementa tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni în mod diferit, după cum toate infracțiunile din structura pluralității au fost comise sub imperiul Codului penal din 1969, judecarea lor având loc sub legea nouă, situație tranzitorie în care aplicarea legii penale mai favorabile se va face potrivit Deciziei Curții nr. 265 din 6 mai 2014, or cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, în această din urmă ipoteză urmând a se aplica pedeapsa rezultantă potrivit legii noi — ce reflectă interesele apărării sociale la acel moment — sub incidența căreia s-a definitivat concursul de infracțiuni.

20. Având în vedere aceste repere jurisprudențiale, Curtea a constatat că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal sunt suficient de clare și previzibile, atât pentru persoana care este trasă la răspundere penală, cât și pentru instanța judecătorească ce pronunță hotărârea de condamnare în condițiile reținerii concursului de infracțiuni. Prin urmare, susținerea instanței potrivit căreia „în cazul în care nu ar fi operat disjungerea și toate faptele ar fi fost judecate împreună potrivit legii noi, pedeapsa rezultantă ar fi fost mai mică, această situație creând discriminare în cadrul aceleiași categorii de persoane care au săvârșit împreună infracțiuni”, nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci de aplicare a normei în cauza penală dedusă judecății, atribuție care revine în exclusivitate instanței de judecată.

21. Având în vedere că nu au apărut elemente noi, care să impună reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate,

cât și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

22. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 din Codul penal, Curtea observă că, prin Decizia nr. 711 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 9 decembrie 2015, a reținut că noul Cod penal reglementează un regim juridic sancționator cu privire la cele două forme ale concursului de infracțiuni, real și formal, referitor la persoana fizică, infractor major, în cadrul căruia se pot observa mai multe sisteme de sancționare. În acest sens, Curtea a observat că dispozițiile art. 39 alin. (1) din Codul penal instituie sancționarea concursului de infracțiuni potrivit regulilor privind: sistemul absorbției [lit. a)] — atunci când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, caz în care se aplică pedeapsa detențiunii pe viață; sistemul cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix [lit. b) și c)] — în situația în care s-au stabilit numai pedepse cu închisoare sau numai pedepse cu amendă, caz în care se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite; sistemul cumulului aritmetic [lit. d)] — când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, caz în care se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii; precum și sistemul mixt al cumulului juridic (cu spor obligatoriu și fix) combinat cu cel aritmetic [lit. e)] — atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă, caz în care se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c). Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximumul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață [art. 39 alin. (2) din Codul penal].

23. Curtea a constatat existența unor modificări substanțiale față de concepția Codului penal din 1969, care reglementa sancționarea concursului de infracțiuni, pentru persoana fizică, inclusiv pentru infractorul minor, în cuprinsul art. 34, prevăzând — în dispozițiile alin. (1) lit. b) și c) ale acestui text de lege — că, în cazul în care s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplica pedeapsa cea mai grea, care putea fi sporită până la maximum ei special, iar când acest maxim nu era îndeplătit, se putea adăuga un spor de până la 5 ani, respectiv că, atunci când s-au stabilit numai amenzi, se aplica pedeapsa cea mai mare, care putea fi sporită până la maximum ei special, iar dacă acest maxim nu era îndeplătit, se putea adăuga un spor de până la jumătate din acel maxim. Aceste dispoziții de lege consacrau — ca tratament juridic al concursului de infracțiuni în situațiile precizate — sistemul cumulului juridic cu spor facultativ și variabil. Curtea a observat că, în practică, agravarea pedepsei avea un caracter excepțional, de vreme ce, potrivit prevederilor Codului penal din 1969, instanța putea să facă abstracție de adăugarea vreunui spor și să se limiteze la aplicarea sistemului absorbției în cazurile menționate. Dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din noul Cod penal — care reglementează tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni săvârșite de persoana fizică, infractor major, în ipoteza în care s-au stabilit numai pedepse cu închisoare — prevăd însă aplicarea sistemului cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix. Potrivit prevederilor de lege criticate, dacă pentru infracțiunile concurente s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se va aplica pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite.

24. În continuare, prin Decizia nr. 711 din 27 octombrie 2015, citată anterior, paragrafele 38—40, Curtea a constatat că individualizarea sancțiunilor de drept penal este, pe de o parte,

legală — revine legiuitorului, care stabilește normativ pedepsele și celelalte sancțiuni de drept penal, prin fixarea unor limite minime și maxime ale fiecărei pedepse, care să corespundă în abstract importanței valorii sociale ocrotite, iar, pe de altă parte, judiciară — pe care o realizează judecătorul în cadrul limitelor stabilite de lege. Curtea a subliniat, totodată, importanța individualizării legale a sancțiunilor de drept penal prin aceea că legiuitorul nu poate să confere judecătorului o libertate absolută în stabilirea pedepsei concrete, întrucât ar exista riscul unei interpretări și aplicări arbitrare a pedepsei. Pe de altă parte, Curtea a apreciat că, în reglementarea sancțiunilor de drept penal de către legiuitor, trebuie stabilit un echilibru între dreptul fundamental — care face obiectul limitării impuse de sancțiune — și valoarea socială a cărei protecție a determinat limitarea. Legiuitorul nu trebuie să îi ia judecătorului dreptul de a proceda la individualizarea judiciară prin stabilirea unor pedepse absolut determinate sau prin prevederea unor pedepse care, datorită aplicării lor automate, scapă oricărui control judiciar. Prin individualizarea legală, legiuitorul oferă judecătorului puterea de stabilire a pedepsei în cadrul anumitor limite predefinite — minimul și maximul special al pedepsei, dar, totodată, îi oferă aceluiași judecător instrumentele care îi permit alegerea și determinarea unei sancțiuni concrete, în raport cu particularitățile faptei și cu persoana infractorului. Astfel, în prima etapă a operațiunii de determinare concretă a pedepsei, în cazul concursului de infracțiuni, judecătorul stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune concurentă în parte, ca și cum ar fi singură, folosind în acest scop criteriile generale de individualizare a pedepsei și, eventual, criteriile speciale, respectiv cauzele generale de agravare sau de atenuare a pedepsei. În această etapă, judecătorul realizează o individualizare a răspunderii penale pentru fiecare infracțiune care se află în pluralitatea de infracțiuni săvârșite de infractor, făcându-se abstracție de existența celorlalte infracțiuni, fiecare infracțiune păstrându-și gradul său de pericol social. Curtea a reținut, așadar, deplina independență a judecătorului în a proceda la individualizarea judiciară a sancțiunilor pentru fiecare dintre infracțiunile concurente. În cea de-a doua etapă, judecătorul identifică pedeapsa cea mai grea la care, potrivit prevederilor criticate, adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite. În acest mod, aplică pedeapsa pe care inculpatul urmează să o execute pentru toate infracțiunile, așadar, pedeapsa rezultantă sau pedeapsa de ansamblu, pedeapsă ce trebuie să reflecte pericolul social care reiese din comiterea infracțiunilor concurente.

25. De asemenea, Curtea a reținut — în considerentele Deciziei nr. 711 din 27 octombrie 2015, mai sus citată,

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Adrian Lazăr (fost Marin Botez) în Dosarul nr. 3.605/103/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că dispozițiile art. 39 și art. 43 din Codul penal și ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 26 noiembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

paragrafele 26, 27 și 41 — că, în noul Cod penal, legiuitorul român are o orientare mai degrabă preventivă decât represivă, de vreme ce a optat pentru reducerea limitelor speciale de pedeapsă pentru mai multe infracțiuni, concomitent cu înăsprirea tratamentului sancționator al pluralității de infracțiuni, în contextul în care critica principală a tendințelor legislative anterioare de majorare a limitelor maxime de pedeapsă, ca principal instrument de combatere a unor infracțiuni, a fost aceea că sistemul sancționator al vechiului Cod penal nu mai reflecta în mod corect sistemul valorilor sociale pe care legea penală este chemată să le protejeze. Astfel, în expunerea de motive la proiectul Legii privind Codul penal se arată că soluția de dorit nu este o majorare dusă la absurd a limitelor de pedeapsă, care nu face altceva decât să nesocotească ierarhia valorilor sociale într-o societate democratică, motiv pentru care limitele de pedeapsă prevăzute în partea specială a noului Cod penal trebuie corelate cu dispozițiile părții generale, care permit o agravare proporțională a regimului sancționator în cazul pluralității de infracțiuni. Legiuitorul a urmărit ca noul Cod penal să ofere instrumente mai eficiente de sancționare, în condițiile în care, sub imperiul fostei reglementări, pluralitatea de infracțiuni, deși un indiciu important privind pericolozitatea sporită a infractorului, rămânea practic nesancționată, cauza de agravare fiind, în foarte multe situații, ignorată de instanțe în aplicarea pedepsei rezultante, din cauza faptului că sporul de pedeapsă prevăzut de lege avea un caracter facultativ. Așadar, în cazul concursului de infracțiuni, pe lângă pedeapsa cea mai grea cu închisoarea — singura sancțiune aplicată în mod obișnuit de către instanțe sub legea veche — sub imperiul legii noi este obligatorie aplicarea unui spor egal cu o treime din totalul celorlalte pedepse. Curtea a reținut, astfel, că reglementarea tratamentului penal al concursului de infracțiuni, în ipoteza în care s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, prin aplicarea sistemului cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, intră în atribuțiile Parlamentului, conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, consacrat de prevederile art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. Așa fiind, prin adoptarea noului regim juridic de sancționare a celor două forme de concurs de infracțiuni, real și formal — cât privește persoana fizică, infractor major —, Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere.

26. Având în vedere că nu au fost formulate critici de neconstituționalitate distincte față de cele referitoare la art. 39 din Codul penal și la art. 10 din Legea nr. 187/2012, Curtea apreciază că cele anterior expuse sunt aplicabile și în ceea ce privește dispozițiile art. 43 din Codul penal.

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marișiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 869

din 26 noiembrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, excepție ridicată de Societatea „APOFIS AGRO” — S.R.L. din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, în Dosarul nr. 1.075/259/2016 al Judecătoria Mizil. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 624D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 1.314D/2018 și nr. 623D/2019, având un obiect similar al excepției de neconstituționalitate, ridicată de Robert Cocone în Dosarul nr. 26.489/281/2011 al Judecătoria Ploiești — Secția civilă și de către Societatea „Berfilval” — S.R.L., cu sediul social în comuna Ciameghiu, județul Bihor, în Dosarul nr. 72/35/2016/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra cauzelor și arată că în Dosarul Curții Constituționale nr. 623D/2019 a fost depusă o cerere din partea domnului Valer Michele, administrator al Societății „Berfilval” — S.R.L., prin care se solicită judecarea cauzei în lipsă. De asemenea, partea Ministerul Apărării Naționale a depus la dosar un înscris intitulat „*punct de vedere*” prin care solicită instanței de contencios constituțional respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate invocate.

6. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 624D/2018, nr. 1.314D/2018 și nr. 623D/2019, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.314D/2018 și nr. 623D/2019 la Dosarul nr. 624D/2018, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de

neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în această materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin Încheierea din 18 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.075/259/2016, **Judecătoria Mizil a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea „APOFIS AGRO” — S.R.L. din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, cu ocazia judecării unei cauze civile prin care s-a solicitat instanței de judecată pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare.

9. Prin Încheierea din 3 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 26.489/281/2011, **Judecătoria Ploiești — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 prin raportare la art. 3, art. 4 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Robert Cocone cu ocazia judecării unei cauze civile prin care s-a solicitat instanței de judecată pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare.

10. Prin Încheierea din 14 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 72/35/2016/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea „Berfilval” — S.R.L., cu sediul social în comuna Ciameghiu, județul Bihor, într-o cauză având ca obiect Legea nr. 17/2014, în contradictoriu cu pârâțul Ministerul Apărării Naționale.

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin că aplicarea prevederilor Legii nr. 17/2014 și în cazul antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a acestui act normativ duce la desființarea dreptului de creanță al promitentului-cumpărător, dobândit în mod valabil, ceea ce reprezintă o încălcare a principiilor constituționale privind neretroactivitatea legii civile și accesul

liber la justiție, precum și a dispozițiilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul de proprietate privată și protecția proprietății. În acest sens arată că aplicarea prevederilor art. 5 din actul normativ criticat și antecontractul încheiate înainte de intrarea acestuia în vigoare creează posibilitatea exercitării dreptului de preempțiune cu privire la același teren, în detrimentul promitentului-cumpărător, ceea ce duce la anihilarea efectelor antecontractului de vânzare-cumpărare și la lipsirea de eficiență juridică a dreptului de creanță născut în mod valabil în patrimoniul promitentului-cumpărător. Astfel, nu se mai poate obține îndeplinirea exactă a obligației asumate de promitentul-vânzător, nefiind posibilă nici executarea silită prin echivalent sau rezoluțiunea antecontractului. În acest mod, promitentul-cumpărător suferă o sancțiune pentru nerespectarea unor obligații care nu erau prevăzute de lege la data încheierii antecontractului. Se mai susține că promitentul-cumpărător nu poate cere în numele său înscrierea terenului în cartea funciară, în condițiile în care acesta nu este înscris, întrucât aceste operațiuni sunt condiționate de dovada dreptului de proprietate. Astfel, neputând fi înscris imobilul în cartea funciară și la rolul fiscal, acțiunea promovată în pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare devine inadmisibilă, fără ca promitentul-cumpărător de bună-credință să fie culpabil în vreun fel pentru această situație, întrucât condițiile care au determinat inadmisibilitatea nu erau prevăzute de lege la data încheierii antecontractului.

12. Se invocă, de asemenea, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale referitoare la noțiunile de „*bun*”, „*speranță legitimă*”, „*drept de creanță*”, „*ingerință în dreptul de proprietate*”, iar în acest context se arată că la momentul încheierii antecontractului de vânzare-cumpărare nu era în vigoare nicio dispoziție legală care să creeze posibilitatea pierderii dreptului promitentului-cumpărător prin exercitarea unui drept de preempțiune. Autorii excepției arată că în virtutea dreptului de creanță pe care îl au, drept de creanță care, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 755 din 16 decembrie 2014, paragraful 24, este considerat un „*bun*” căruia îi sunt aplicabile pe deplin dispozițiile constituționale referitoare la dreptul de proprietate privată, pot pretinde că au cel puțin o speranță legitimă de a obține exercițiul efectiv al dreptului de proprietate. Astfel, prevederile Legii nr. 17/2014 și aplicarea acestora antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării ei în vigoare reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate al promitentului-cumpărător. Or, această ingerință nu era prevăzută de lege, nefiind accesibilă și previzibilă.

13. Așa fiind, apreciază că adoptarea Legii nr. 17/2014 și aplicarea ei antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a acestei legi reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate al promitentului-cumpărător, întrucât eventuala exercitare a dreptului de preempțiune de către oricare dintre titulari duce inevitabil la privarea promitentului-cumpărător de bunul său, dreptul de creanță — „*speranța legitimă*”, care intră sub protecția art. 44 din Constituție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Arată că, deși antecontractul de vânzare-cumpărare nu are ca efect transmiterea dreptului de proprietate între părți, condițiile de fapt și de drept s-au stabilit la momentul nașterii dreptului reclamantului asupra bunului său, în sensul art. 44 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Numai la acest moment reclamantul putea să întreprindă acțiuni de informare și documentare legislativă în vederea adaptării conduitei sale, în acord cu dispozițiile legale de la acel moment. Astfel, la momentul încheierii antecontractului de vânzare-cumpărare și intrării promitentului-cumpărător în stăpânirea bunului, Legea nr. 17/2014 nu era în vigoare și nu era publicată în Monitorul Oficial a României, nefiind în niciun mod accesibilă și, în mod evident, nici previzibilă.

14. Autorii excepției susțin că se încalcă și accesul liber la justiție, dat fiind faptul că instanțele judecătorești resping ca inadmisibile acțiunile având ca obiect pronunțarea unor hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare, în cazul în

care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Legea nr. 17/2014. Apreciază, astfel, că verificarea de către instanțe a condițiilor prevăzute de Legea nr. 17/2014, la momentul pronunțării hotărârii care ține loc de act de vânzare-cumpărare a unui teren agricol situat în extravilan și în cazul promisiunilor bilaterale de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a acestui act normativ, indiferent de momentul sesizării instanței, nu face decât să golească de conținut dispozițiile art. 1.669 din Codul civil, referitoare la promisiunea de vânzare și promisiunea de cumpărare, îngrădind în acest mod liberul acces la o instanță independentă și imparțială pentru persoanele care au încheiat anterior apariției Legii nr. 17/2014 antecontracte de vânzare-cumpărare a terenurilor în extravilan. În acest sens arată că impunerea prin lege a unor exigențe sau condiții pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă acestea constituie îngrădiri ale accesului liber la justiție, trebuie să aibă o justificare, prin prisma finalității urmărite, dar exigențele astfel instituite să fie rezonabile, astfel încât să nu antreneze o restrângere excesivă a dreptului, de natură a pune sub semnul întrebării însăși existența acestuia. Prin urmare, apreciază că aplicarea Legii nr. 17/2014 în cazul antecontractelor încheiate anterior apariției acestui act normativ îngrădește accesul titularilor unor astfel de antecontracte la o instanță independentă și imparțială, contrar principiului accesului liber la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție.

15. De asemenea, raportat la situația din speță, se susține că prevederile art. 3 din Legea nr. 17/2014 sunt neconstituționale deoarece nu condiționează în mod expres emiterea avizelor negative de existența unui interes public al Ministerului Apărării Naționale (M.Ap.N.), privind achiziționarea terenurilor proprietate privată, oferite spre vânzare. Arată că legiuitorul a prevăzut în art. 3 din lege poziția procedurală logică, prin care — în lipsa unui interes public — M.Ap.N. fie să nu răspundă ofertanților privind vânzarea de terenuri, fie să emită aviz favorabil. Or, în contextul în care M.Ap.N. nu are intenția și interesul de a dobândi terenuri proprietate privată, solicitarea unor acte despre identitatea ofertanților și despre terenuri apare inutilă, iar avizele negative privind înstrăinarea terenurilor apar abuzive și neconstituționale. Așa fiind, apreciază că avizele negative care nu au justificarea interesului public al M.Ap.N. privind achiziționarea de terenuri extravilane reprezintă acte administrative abuzive și neconstituționale, atât datorită lipsei unei juste cauze, cât și sub aspectul efectelor pe care le produc în privința exercitării prerogativelor dreptului de proprietate de către proprietari, întrucât astfel de acte administrative conduc la o interzicere perpetuă în ceea ce privește vânzarea terenurilor în cauză.

16. În Dosarul Curții Constituționale nr. 624D/2018, **Judecătoria Mizil** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, instanța de judecată arată că, neputând fi efectuate formalitățile referitoare la dreptul de preempțiune, acțiunea promovată în pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare devine inadmisibilă, fără ca promitentul-cumpărător de bună-credință să fie culpabil în vreun fel pentru această situație, întrucât condițiile care au determinat inadmisibilitatea nu erau prevăzute de lege la data încheierii antecontractului de vânzare-cumpărare. Se mai arată că prin aplicarea art. 5 din Legea nr. 17/2014 la situația în care promitentul-cumpărător care și-a respectat întocmai toate obligațiile sale contractuale este silit să suferă o sancțiune pentru nerespectarea unor obligații care nu erau prevăzute de lege la data încheierii antecontractului și care, potrivit legii, oricum nu sunt în sarcina sa, ci a proprietarului, promitent-vânzător de rea-credință, se încalcă principiul *tempus regit actum*, prin aplicarea retroactivă a prevederilor art. 5 din lege. Se apreciază că aplicarea condițiilor prevăzute de art. 5 din Legea nr. 17/2014 antecontractelor încheiate sub semnătură privată, anterior intrării în vigoare a acestui act normativ, poate conduce în definitiv la desființarea dreptului de creanță al promitentului-cumpărător, dobândit în mod valabil, și la desființarea totală a antecontractului de vânzare-cumpărare, cu toate consecințele păgubitoare pentru părți și pentru stabilitatea

circuitului civil, dar în mod special pentru promitentul-cumpărător, care foarte adesea se află și în posesia terenului extravilan.

17. În esență, instanța de judecată consideră că aplicarea prevederilor art. 3, 4, 5 și 9 ale Legii nr. 17/2014 în cazul antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a acestei legi reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate final al promitentului-cumpărător, întrucât eventuala exercitare a dreptului de preempțiune de către titulari duce inevitabil la privarea promitentului-cumpărător de bunul său — dreptul de creanță — „*speranța legitimă*”, care intră sub protecția art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și, deci, la privarea dobândirii dreptului de proprietate asupra terenului extravilan, asupra căruia deseori exercită o posesie efectivă și îndelungată. De asemenea, aplicarea dispozițiilor art. 3, 4, 5 și 9 ale Legii nr. 17/2014 în cazul antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a acestei legi va conduce la desființarea dreptului de creanță al promitentului-cumpărător dobândit în mod valabil, ceea ce reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 44 din Constituție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Așa fiind, instanța consideră că prin aplicarea dispozițiilor Legii nr. 17/2014 și antecontractelor încheiate anterior intrării sale în vigoare a fost compromis justul echilibru care trebuie să fie menținut de către stat între interesele generale și individuale (dar numai pentru aceste antecontracte, nu și pentru cele încheiate ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 17/2014.)

18. În Dosarul Curții Constituționale nr. 1.314D/2018, **Judecătoria Ploiești — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere că legea ce se aplică contractului de vânzare-cumpărare este legea în vigoare la data realizării transferului dreptului de proprietate, prin urmare aceasta fiind și legea ce se aplică la data pronunțării unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare a unor terenuri agricole extravilane, respectiv Legea nr. 17/2014. De asemenea, raportat la considerentele Deciziei nr. 24 din 26 septembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța de judecată arată că există pârghiile legale prin care reclamantul are posibilitatea de a îndeplini condițiile de validitate speciale prevăzute de art. 5 din Legea nr. 17/2014.

19. În Dosarul Curții Constituționale nr. 623D/2019, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest context, instanța de judecată arată că, de altfel, autoarea excepției nici măcar nu a invocat vreo dispoziție constituțională pretins a fi încălcată prin prevederile de lege criticate.

20. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

21. În Dosarul Curții Constituționale nr. 1.314D/2018, **Avocatul Poporului** învederează faptul că a mai transmis punctul său de vedere referitor la prevederile art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014, în sensul conformității acestora cu Legea fundamentală, punct de vedere ce a fost reținut în cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr. 746 din 3 noiembrie 2015 și pe care îl menține și în prezenta cauză.

22. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

23. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

24. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, publicată în Monitorul Oficial a României, Partea I, nr. 178 din 12 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul conținut normativ:

— Art. 3: „(1) *Terenurile agricole situate în extravilan pe o adâncime de 30 km față de frontiera de stat și țărmul Mării Negre, către interior, precum și cele situate în extravilan la o distanță de până la 2.400 m față de obiectivele speciale pot fi înstrăinate prin vânzare-cumpărare doar cu avizul specific al Ministerului Apărării Naționale, eliberat în urma consultării cu organele de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, prin structurile interne specializate menționate la art. 6 alin. 1 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, cu modificările și completările ulterioare.*

(2) *Prevederile alin. (1) nu se aplică preemtorilor.*

(3) *Avizele prevăzute la alin. (1) vor fi comunicate în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de solicitare de către vânzător. Procedura și alte elemente privind obținerea avizului specific al Ministerului Apărării Naționale se reglementează prin normele metodologice de aplicare a legii. În cazul neîndeplinirii acestei obligații de a emite avizul, se consideră ca fiind favorabil.*

(4) *Terenurile agricole situate în extravilan, în care se află situri arheologice, în care au fost instituite zone cu patrimoniu arheologic reperat sau zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător, pot fi înstrăinate prin vânzare doar cu avizul specific al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, după caz, emis în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de solicitare de către vânzător. Procedura și alte elemente privind obținerea avizului specific al Ministerului Culturii se reglementează prin normele metodologice de aplicare a legii. În cazul neîndeplinirii acestei obligații, avizul se consideră ca fiind favorabil.”;*

— Art. 4: „(1) *Înstrăinarea, prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu respectarea condițiilor de fond și de formă prevăzute de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, și a dreptului de preempțiune al coproprietarilor, arendașilor, proprietarilor vecini, precum și al statului român, prin Agenția Domeniilor Statului, în această ordine, la preț și în condiții egale.*

(2) *Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), înstrăinarea, prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan pe care sunt situate situri arheologice clasate se face potrivit prevederilor Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările ulterioare.*

(3) *Solicitarea și utilizarea certificatului de carte funciară în contractele translativ de proprietate privind bunurile imobile și alte drepturi reale fac pe deplin dovada bunei-credințe atât a părților din contract, cât și pentru profesionistul instrumentator, cu privire la calitatea de proprietar a vânzătorului asupra imobilului supus vânzării conform descrierii din cartea funciară.”;*

— Art. 5: „(1) *În toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare-cumpărare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, și ale legislației în materie, precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din prezenta lege, iar imobilul ce face obiectul antecontractului este înscris la rolul fiscal și în cartea funciară.*

(2) *Cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege.”;*

— Art. 9: „*Avizul final necesar încheierii contractului de vânzare în formă autentică de către notarul public sau*

pronunțării de către instanță a unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare se emite de către structurile teritoriale pentru terenurile cu suprafața de până la 30 de hectare inclusiv, iar pentru terenurile cu suprafața de peste 30 de hectare, de către structura centrală.”

25. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la claritatea legii, ale art. 15 — *Universalitatea*, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și ale art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată și garantarea și ocrotirea proprietății private. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 1 — *Protecția proprietății*, cuprinse în Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține faptul că prevederile art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 au mai constituit în numeroase rânduri obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare celor formulate în prezentele cauze, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 38 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2015, Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 7 martie 2017, Decizia nr. 545 din 18 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.075 din 19 decembrie 2018, Decizia nr. 752 din 22 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 12 martie 2019, Decizia nr. 175 din 26 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 28 iunie 2019, sau Decizia nr. 758 din 28 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 2 martie 2020, prin care Curtea a constatat că prevederile de lege criticate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

27. În acest sens, prin jurisprudența amintită, Curtea a reținut că, potrivit Legii nr. 17/2014, înstrăinarea, prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu respectarea condițiilor de fond și de formă prevăzute de Codul civil și a dreptului de preempțiune al coproprietarilor, arendașilor, proprietarilor vecini, precum și al statului român, prin Agenția Domeniilor Statului, în această ordine, la preț și în condiții egale [art. 4 alin. (1) din Legea nr. 17/2014], precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din această lege. Scopul acestei legi îl constituie asigurarea securității alimentare, protejarea intereselor naționale și exploatarea resurselor naturale, în concordanță cu interesul național; stabilirea unor măsuri privind reglementarea vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan; comasarea terenurilor agricole în vederea creșterii dimensiunii fermelor agricole și constituirea exploatațiilor viabile economic. În aceste condiții, astfel cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale în materie, în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole extravilane, se creează în sarcina vânzătorilor și a cumpărătorilor obligația de a respecta cadrul legal în vigoare la data transferului dreptului de proprietate.

28. Curtea a reținut că, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014, în toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Codului civil și ale legislației în materie, precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din Legea nr. 17/2014 (privind existența avizelor specifice eliberate de Ministerul Apărării Naționale (*M.Ap.N.*) și de Ministerul Culturii și a avizului final care atestă parcurgerea procedurii de exercitare a dreptului de preempțiune reglementat prin legea specială, eliberat de structurile teritoriale sau de structura centrală din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale), iar imobilul ce face obiectul antecontractului este înscris la rolul fiscal și în cartea funciară. Totodată, potrivit art. 16 din

lege, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 68/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 13 mai 2014, „*Înstrăinarea prin vânzare-cumpărare a terenurilor agricole situate în extravilan fără respectarea dreptului de preempțiune, potrivit art. 4, sau fără obținerea avizelor prevăzute la art. 3 și 9 este interzisă și se sancționează cu nulitatea relativă*”.

29. Din perspectiva criticilor de neconstituționalitate invocate, prin Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, precitată, Curtea a statuat că aplicarea prevederilor Legii nr. 17/2014, în vigoare la data realizării transferului dreptului de proprietate, respectiv la data pronunțării hotărârii judecătorești care să țină loc de act autentic de vânzare, nu echivalează cu încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, ci este în concordanță cu principiul activității legii civile. Întrucât promisiunea de vânzare nu este translativă de proprietate, nu se poate reține încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, având în vedere că legea nu retroactivează, ci vizează doar condițiile privind transferul dreptului de proprietate a terenurilor agricole situate în extravilan după intrarea în vigoare a Legii nr. 17/2014.

30. De asemenea, prin Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, precitată, paragraful 20, Curtea a statuat că beneficiarul unei promisiuni neexecutate de vânzare este titularul unui drept de creanță, corelativ obligației de a vinde asumate de promitent în temeiul antecontractului, iar nu titularul unui drept de proprietate. Transferul acestuia nu s-a realizat în momentul perfectării antecontractului, ci se va realiza în viitor, la momentul încheierii contractului de vânzare, respectiv al pronunțării hotărârii judecătorești care să țină locul acordului de voință nerealizat. Cu alte cuvinte, valabilitatea antecontractului de vânzare este supusă legii în vigoare la data încheierii sale, iar efectul specific al acestuia, referitor la transmiterea în viitor a dreptului de proprietate, respectiv la momentul încheierii contractului de vânzare, este supus legii în vigoare la data încheierii acestui din urmă contract. Așadar, îndeplinirea condițiilor legale pentru încheierea contractului de vânzare, respectiv pentru pronunțarea hotărârii judecătorești care să țină loc de contract nu poate fi raportată la un moment anterior, încheierea antecontractului de vânzare, având în vedere că acesta din urmă nu este translativ de proprietate, ci la momentul realizării transferului dreptului de proprietate, moment care este supus legii în vigoare, potrivit principiului *tempus regit actum*.

31. Totodată, prin Decizia nr. 83 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 24 martie 2015, paragraful 22, Curtea a reținut că art. 5 din Legea nr. 17/2014 stabilește atribuțiile de natură procedurală ale instanței de judecată de a verifica, pe lângă îndeplinirea condițiilor de validitate ale antecontractului, și condițiile reglementate de art. 3, 4 și 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, după caz. Așadar, de aplicare imediată în domeniul temporal propriu al Legii nr. 17/2014 sunt condițiile necesar a fi întrunite pentru transferul dreptului de proprietate, art. 5 stabilind în sarcina instanței de judecată obligația verificării îndeplinirii acestora la momentul pronunțării hotărârii judecătorești care să țină loc de act autentic.

32. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la art. 44 privind dreptul de proprietate privată și la art. 1 privind protecția proprietății private din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea a observat, pe de o parte, că, potrivit dispozițiilor constituționale, dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate, însă conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege. Pe de altă parte, problema garantării și ocrotirii constituționale a dreptului de proprietate asupra bunului imobil ce face obiectul promisiunii de vânzare nu se poate invoca în favoarea unei persoane care nu este titularul acestui drept, ce ar urma să se nască ulterior (Decizia nr. 36 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 25 martie 2015). Or, autorii excepției de neconstituționalitate se află în această ipoteză, întrucât promisiunea de vânzare nu este translativă de proprietate.

33. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21

privind accesul liber la justiție și ale art. 20 privind tratatele internaționale privind drepturile omului, prin raportare la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil, Curtea a reținut că principiul fundamental al accesului liber la justiție permite oricărei persoane să se adreseze justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Or, în prezentele cauze, autorii excepției s-au adresat instanței solicitând pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare, în temeiul art. 1.669 din Codul civil, având, așadar, posibilitatea efectivă de a-și apăra dreptul de creanță. De altfel, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 480 din 18 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 12 august 2015, paragraful 16, dreptul la un proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenție, presupune respectarea unor principii fundamentale, precum contradictorialitatea, dreptul de apărare, egalitatea procesuală, cu toate consecințele ce decurg din aceasta, iar prevederile art. 5 din Legea nr. 17/2014 reglementează o condiție de admisibilitate a unei acțiuni în justiție.

34. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauzele de față.

35. În ceea ce privește susținerile potrivit cărora prevederile art. 3 din Legea nr. 17/2014 sunt neconstituționale deoarece nu condiționează în mod expres emiterea avizelor negative de existența unui interes public al M.Ap.N. privind achiziționarea terenurilor proprietate privată, oferite spre vânzare, Curtea apreciază că acestea sunt neîntemeiate, întrucât, astfel cum reiese din art. 3 alin. (1) din Legea nr. 17/2014, înstrăinarea, prin vânzare, a terenurile agricole situate în extravilan pe o adâncime de 30 km față de frontiera de stat și țărmul Mării Negre, către interior, precum și a celor situate în extravilan la o distanță de până la 2.400 m față de obiectivele speciale se poate realiza, din rațiuni evidente, doar cu avizul specific al M.Ap.N., eliberat în urma consultării cu organele de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, prin structurile interne specializate menționate la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României. Această obligație nu se aplică

preemptorilor, adică titularilor dreptului de preempțiune, care pot să cumpere cu prioritate un teren agricol situat în extravilan, față de care deține calitatea de coproprietar, arendaș, proprietar vecin sau statul român prin Agenția Domeniilor Statului, în ordinea stabilită de lege. De asemenea, procedura și alte elemente privind obținerea avizului specific al M.Ap.N. se reglementează prin normele metodologice de aplicare a legii, iar în cazul neîndeplinirii acestei obligații de a emite avizul, se consideră ca fiind favorabil.

36. De altfel, astfel cum s-a statuat în Decizia nr. 24 din 26 septembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, „după criteriul conduitei prescrise, prevederile art. 3, art. 4 și art. 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, sunt norme de drept imperative, în sensul că părțile nu pot deroga de la ele. După natura interesului ocrotit sunt norme stabilite în interes privat, deoarece, așa cum s-a arătat în doctrină, părțile nu pot deroga de la ele în momentul încheierii actului juridic, însă, ulterior acestui moment, derogarea este permisă în sensul că partea interesată poate renunța la dreptul de a invoca nulitatea relativă a actului juridic încheiat cu nerespectarea unei norme imperative de ordine privată”. Prin urmare, Înalta Curte de Casație și Justiție a subliniat că „instanța de judecată, în considerarea normelor imperative menționate, este obligată să verifice ca la momentul pronunțării hotărârii care ține loc de act de vânzare-cumpărare a unui teren agricol situat în extravilan să fie obținute avizele prevăzute de art. 3 și art. 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, și să fie respectate prevederile art. 4 din același act normativ”, în sensul că înstrăinarea prin vânzare a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu respectarea condițiilor de fond și de formă prevăzute de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, și a dreptului de preempțiune. Conchizând, s-a reținut că „în principiu, instanța de judecată poate dispune îndeplinirea formalităților în vederea obținerii avizelor prevăzute la art. 3 și art. 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, de la autoritățile competente și parcurgerii procedurii privind respectarea dreptului de preempțiune prevăzut de art. 4 din același act normativ, în cursul judecării”.

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea „APOFIS AGRO” — S.R.L. din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, în Dosarul nr. 1.075/259/2016 al Judecătorei Mizil, de Robert Coconeana în Dosarul nr. 26.489/281/2011 al Judecătorei Ploiești — Secția civilă, precum și de către Societatea „Berfilval” — S.R.L., cu sediul social în comuna Ciurmeghi, județul Bihor, în Dosarul nr. 72/35/2016/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Mizil, Judecătorei Ploiești — Secția civilă, precum și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 noiembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 906/2020 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 265 alin. (14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 906/2020 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 994 din 28 octombrie 2020, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 2 alineatul (1) punctul 2, literele b), d)—k), n) și o) se abrogă.**

2. **La articolul 2 alineatul (1) punctul 2, după litera p) se introduce o nouă literă, litera r), cu următorul cuprins:**

„r) alte atribuții sau sarcini date de către prefect în legătură cu activitatea instituției prefectului.”

3. **La articolul 2, alineatul (2) se abrogă.**

4. **Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 3. — (1) Atribuțiile prevăzute la art. 2 se stabilesc de către prefect, prin ordin.

(2) La întocmirea ordinului pentru fiecare subprefect se vor avea în vedere și atribuțiile pe linia protecției informațiilor clasificate pentru subprefectul desemnat șef al structurii de securitate, conform prevederilor legale în vigoare. Șeful structurii de securitate este desemnat subprefectul care coordonează activitatea serviciilor publice deconcentrate.

(3) Ordinul prefectului prin care se stabilesc în sarcina subprefectului atribuții de șef al structurii de securitate se transmite spre avizare structurii responsabile pentru îndrumarea, coordonarea și controlul activităților referitoare la protecția informațiilor clasificate, conform prevederilor legale în vigoare.

(4) Atribuțiile pe linia protecției informațiilor clasificate, stabilite pentru subprefectul desemnat șef al structurii de securitate, nu pot fi delegate altor persoane.”

5. **După articolul 3 se introduce un nou articol, articolul 3¹, cu următorul cuprins:**

„Art. 3¹. — (1) Secretarul general al instituției prefectului are următoarele atribuții principale:

a) asigurarea stabilității funcționării instituției prefectului, continuitatea conducerii și realizarea legăturilor funcționale între compartimentele instituției prefectului;

b) sprijinirea activității prefectului în exercitarea atribuțiilor privind verificarea legalității, prevăzute la art. 255 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare;

c) coordonarea structurii/structurilor de specialitate prin care se realizează atribuțiile privind verificarea legalității de către prefect;

d) elaborarea proiectului regulamentului de organizare și funcționare a instituției prefectului, pe care îl supune spre aprobare prefectului;

e) asigurarea transmiterii către persoanele interesate a ordinelor prefectului cu caracter individual;

f) monitorizarea primirii, distribuirii corespondenței și urmărirea soluționării acesteia în termenul legal;

g) elaborarea de studii și rapoarte cu privire la aplicarea actelor normative în vigoare, pe care le prezintă prefectului;

h) asigurarea transmiterii ordinelor prefectului cu caracter normativ către ministerul care coordonează instituția prefectului și publicării în monitorul oficial local al județului ori al municipiului București, precum și pe pagina de internet a instituției prefectului;

i) îndrumarea secretarilor generali ai unităților administrativ-teritoriale și ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor;

j) gestionarea și urmărirea îndeplinirii măsurilor dispuse de către prefect cu privire la realizarea sarcinilor rezultate din actele normative în vigoare;

k) urmărirea modului de realizare a fluxului de informare-documentare în domeniile de activitate specifice instituției prefectului;

l) înaintarea către prefect a propunerilor cu privire la organizarea și desfășurarea circuitului legal al lucrărilor, informarea documentară, primirea și soluționarea petițiilor, precum și la arhivarea documentelor;

m) aprobarea eliberării de extrase sau copii de pe acte din arhiva instituției prefectului, cu excepția celor care conțin informații clasificate;

n) asigurarea secretariatului comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, în calitate de secretar al comisiei județene;

o) urmărirea îndeplinirii măsurilor dispuse de prefect;

p) îndeplinirea altor atribuții prevăzute de lege sau sarcini date de către prefect.

(2) Atribuțiile prevăzute la alin. (1) se stabilesc de către prefect, prin fișa postului.

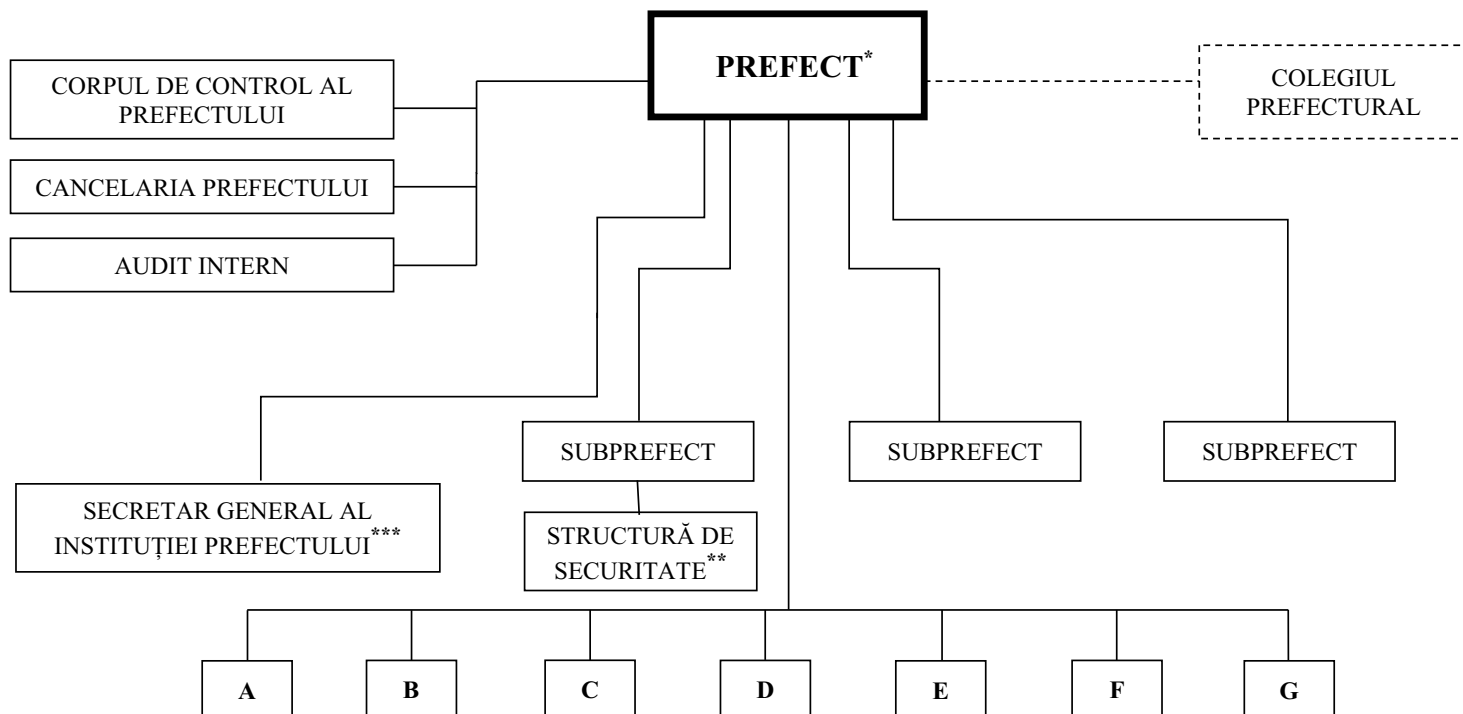
(3) Ordinele prefectului sunt contrasemnate de către secretarul general al instituției prefectului, care are sarcina de a le pune în aplicare.”

6. **Anexa nr. 1 se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta hotărâre.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila Zoltán
Ministrul muncii și protecției sociale,
Raluca Turcan

**ORGANIGRAMA - CADRU
de organizare a instituției prefectului**

* În municipiul București, prefectul este ajutat de 3 subprefecți.

** Se înființează la nivel de compartiment.

*** Coordonează structura/structurile de specialitate prin care se realizează atribuțiile privind verificarea legalității de către prefect.

Legendă:

A = Activități privind:

- afacerile europene
- absorbție fonduri europene
- relațiile internaționale
- strategiile și programele guvernamentale
- relația cu minoritățile naționale
- dezvoltarea economică
- serviciile publice deconcentrate
- serviciile comunitare de utilități publice
- situațiile de urgență
- ordinea publică

C = Activități privind:

- operațiunile financiar-contabile
- achizițiile publice
- operațiunile administrative
- resursele umane
- informatică

E = Serviciul public comunitar de pașapoarte

G = oficiu prefectural

B = Activități privind:

- controlul legalității
- contenciosul administrativ
- aplicarea actelor cu caracter reparatoriu
- aplicarea apostilei
- procesul electoral
- îndrumarea autorităților administrației publice locale

D = Activități de:

- informare
- relații publice
- secretariat
- arhivare

F = Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor

¹⁾ Anexa este reprodusă în facsimil.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea sectoarelor, culturilor și speciilor de animale pentru care se acordă sprijin cuplat în anii 2021 și 2022

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 26 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2021 pentru aprobarea schemelor de plăți și a unor instrumente de garantare care se aplică în agricultură în anii 2021 și 2022,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se acordă sprijin cuplat în anii 2021 și 2022 în sectorul vegetal, pentru următoarele culturi:

- a) soia;
- b) lucernă;
- c) leguminoase boabe pentru industrializare: mazăre boabe și fasole boabe;
- d) cânepă pentru ulei și/sau fibră;
- e) orez;
- f) sămânță de cartof;
- g) hamei;
- h) sfeclă de zahăr;
- i) tomate pentru industrializare cultivate în câmp;
- j) castraveți pentru industrializare cultivați în câmp;
- k) legume cultivate în spații protejate;
- l) fructe pentru industrializare: prune, mere, cireșe și vișine, caise și zarzăre;
- m) cartof timpuriu pentru industrializare.

(2) Legumele cultivate în spații protejate, prevăzute la alin. (1) lit. k), sunt:

- a) legume cultivate în sere: tomate, castraveți, ardei, varză pentru consum în stare proaspătă și castraveți pentru industrializare;
- b) legume cultivate în solare: tomate, castraveți, ardei, varză și vinete pentru consum în stare proaspătă și castraveți pentru industrializare.

Art. 2. — (1) Se acordă sprijin cuplat în anii 2021 și 2022 în sectorul zootehnic fermierilor crescători de animale din următoarele specii:

- a) bovine;
- b) ovine;
- c) caprine;
- d) viermi de mătase.

(2) La specia bovine se acordă sprijin cuplat pentru următoarele categorii:

- a) bivolițe de lapte;
- b) taurine de carne: vaci de carne și tauri de carne;
- c) vaci de lapte.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Nechita-Adrian Oros
Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aurescu

București, 1 martie 2021.
Nr. 67.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind eliberarea doamnei Maria Mădălina Turza
din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat,
al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor
cu Dizabilități, Copii și Adopții**

Având în vedere Adresa Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 349/RT din 26 februarie 2021, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/1.471 din 26 februarie 2021,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, al art. 9 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 77/2020, precum și al art. 7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.002/2019 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Maria Mădălina Turza se eliberează din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu Gorun

București, 1 martie 2021.
Nr. 176.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind numirea doamnei Florica Cherecheș în funcția de
președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale
pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții**

Având în vedere propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale formulată prin Adresa nr. 349/RT din 26 februarie 2021, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/1.471 din 26 februarie 2021,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, al art. 9 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 77/2020, precum și al art. 7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.002/2019 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Florica Cherecheș se numește în funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu Gorun

București, 1 martie 2021.
Nr. 177.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea doamnei Maria Mădălina Turza
în funcția de consilier de stat
în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului**

În temeiul art. 19, art. 22 alin. (5), art. 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Maria Mădălina Turza se numește în funcția de consilier de stat în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu Gorun

București, 1 martie 2021.

Nr. 178.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 321422